

Kategoria: Polityka Zdrowotna

Opublikowano: sobota, 14, marzec 2026 12:33

Rafał Rudka

Odsłony: 712

Związek Powiatów Polskich wystosował pismo do Minister Zdrowia Jolanty Sobierańskiej-Grendy w sprawie konieczności wprowadzenia systemowych reform w ochronie zdrowia. Organizacja przypomina, że propozycje zmian były przez środowisko samorządowe wielokrotnie artykułowane i przekazywane Ministerstwu Zdrowia w formie stanowisk oraz konkretnych koncepcji organizacyjnych, jednak żadne z nich nie zostały wykorzystane.

Diagnoza problemu systemu

Związek Powiatów Polskich wskazuje, że zasadniczym problemem polskiego systemu ochrony zdrowia nie jest brak pojedynczych instrumentów naprawczych ani brak działań podejmowanych w odpowiedzi na bieżące kryzysy. Problemem jest brak spójnego ładu w organizacji całego systemu.

Od wielu lat obserwowana jest sytuacja, w której działania naprawcze koncentrują się na reagowaniu na kolejne, pojawiające się problemy cząstkowe – raz są to problemy szpitali powiatowych, innym razem postulaty określonych grup zawodowych, kwestie kolejek do świadczeń, sytuacja wybranych klinik czy poszczególnych segmentów systemu.

Organizacja podkreśla, że próba rozwiązywania problemów w oderwaniu od całościowej organizacji systemu prowadzi w praktyce do działań doraźnych, które jedynie na krótko łagodzą skutki kryzysów, nie usuwając ich przyczyn.

Potrzeba wojewódzkich planów transformacji

Związek wskazuje, że kluczowym elementem budowania ładu w systemie ochrony zdrowia powinno być rzeczywiste wykorzystanie wojewódzkich planów transformacji. W założeniu ustawodawcy instrument ten miał służyć planowaniu zmian w systemie ochrony zdrowia w skali regionu tak, aby zapewnić mieszkańcom równy dostęp do świadczeń w warunkach niezbędnej transformacji systemu.

W praktyce jednak trudno uznać, że wojewódzkie plany transformacji pełnią dziś taką funkcję. W wielu przypadkach dokumenty te mają charakter formalny i nie pozostają w realnym związku z rzeczywistą organizacją systemu ochrony zdrowia w danym województwie.

Organizacja postuluje, że punktem wyjścia do wprowadzenia ładu w systemie powinno być stworzenie rzeczywistych, aktualnych i operacyjnych wojewódzkich planów transformacji, które w sposób jednoznaczny określą potrzeby zdrowotne mieszkańców oraz strukturę systemu zdolną te potrzeby zabezpieczyć.

Koncepcja dwóch obszarów systemu

Związek Powiatów Polskich proponuje, aby plany dokonały wyraźnego rozdziału potrzeb zdrowotnych mieszkańców na dwa zasadnicze obszary.

Pierwszy obszar – bezpieczeństwo zdrowotne

Pierwszy obszar, finansowany z budżetu państwa, obejmuje działania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców w sytuacjach pierwszego kontaktu oraz w sytuacjach o charakterze kryzysowym. Chodzi tu o świadczenia podstawowe, reagowanie na nagłe zachorowania,

Kategoria: Polityka Zdrowotna

Opublikowano: sobota, 14, marzec 2026 12:33

Rafał Rudka

Odśłony: 712

wypadki, zdarzenia losowe czy inne sytuacje wymagające natychmiastowej interwencji systemu ochrony zdrowia.

W tym obszarze mieszczą się przede wszystkim świadczenia realizowane przez podstawową opiekę zdrowotną oraz przez szpitale powiatowe – w szczególności w zakresie podstawowych oddziałów szpitalnych, takich jak choroby wewnętrzne, chirurgia ogólna, pediatria czy ginekologia i położnictwo.

Związek wskazuje, że tego rodzaju działania mają charakter zbliżony do innych zadań państwa związanych z bezpieczeństwem publicznym. Tak jak w przypadku systemu ratownictwa czy ochrony przeciwpożarowej, powinny one być traktowane jako element bezpieczeństwa państwa i finansowane bezpośrednio z budżetu państwa.

W tym obszarze szczególne znaczenie mogłoby mieć wprowadzenie koncepcji lokalnych centrów zdrowia opartych na potencjale szpitali powiatowych, obejmujący szeroki pakiet działań, w tym związanych również z opieką długoterminową, psychiatryczną oraz z profilaktyką zdrowotną i promocją zdrowia.

Organizacja przypomina, że propozycja ta była już wielokrotnie przedstawiana Ministerstwu Zdrowia i nigdy nie spotkała się z zarzutem nieracjonalności czy niespójności systemowej. W praktyce jednak jej wdrożenie było odkładane – raz z powodu zbliżających się wyborów, innym razem ze względu na brak akceptacji określonych środowisk lub obawy o naruszenie interesów poszczególnych grup uczestniczących w systemie.

Drugi obszar – świadczenia wysokospecjalistyczne

Drugi obszar potrzeb zdrowotnych obejmuje świadczenia wysokospecjalistyczne oraz zaawansowane leczenie wymagające wysokiego poziomu specjalizacji. Są to działania realizowane przez szpitale wysokospecjalistyczne. W tym obszarze naturalnym mechanizmem organizacyjnym pozostaje system ubezpieczeniowy funkcjonujący w Polsce poprzez Narodowy Fundusz Zdrowia.

Ostrzeżenie przed dalszym odkładaniem decyzji

Związek Powiatów Polskich podkreśla, że samo sformułowanie takiej koncepcji organizacji systemu jest stosunkowo proste. Znacznie trudniejsze jest jej wdrożenie, ponieważ wymaga podjęcia konkretnych decyzji legislacyjnych oraz przeprowadzenia zmian organizacyjnych, które nie zawsze są łatwe politycznie.

Organizacja ostrzega, że bez podjęcia takich decyzji system będzie nadal funkcjonował w logice permanentnego kryzysu – przechodząc od jednego problemu do kolejnego. Możliwe jest oczywiście dalsze funkcjonowanie w takim modelu, w którym kolejne kryzysy będą łagodzone działaniami interwencyjnymi. Nie doprowadzi to jednak do stworzenia stabilnego, racjonalnego i przewidywalnego systemu ochrony zdrowia.

Bieżące działania wymagające pilnego podjęcia

Niezależnie od konieczności wprowadzenia długofalowego ładu w systemie ochrony zdrowia Związek wskazuje szereg działań o charakterze bieżącym, które wymagają pilnego podjęcia.

Kategoria: Polityka Zdrowotna

Opublikowano: sobota, 14, marzec 2026 12:33

Rafał Rudka

Odsłony: 712

W szczególności konieczne jest zapewnienie takiego poziomu finansowania świadczeń, który odpowiada rzeczywistym potrzebom systemu i uwzględnia rosnące koszty jego funkcjonowania. Równie istotne jest zapewnienie stabilnych warunków organizacyjnych funkcjonowania podmiotów leczniczych, w tym utrzymanie odpowiedniego poziomu kontraktów, adekwatnych wycen świadczeń oraz instrumentów korygujących.

Do pilnych kwestii wymagających rozstrzygnięcia należą również m.in. ustabilizowanie systemu podwyżek dla pracowników podmiotów leczniczych, zasady finansowania posiłków dla pacjentów, funkcjonowanie współczynników korygujących w systemie podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej, a także sposób rozliczania świadczeń nielimitowanych.

Załączniki

Do pisma dołączono:

- koncepcję Lokalnych Centrów Zdrowia
- Stanowisko Zarządu Związku Powiatów Polskich z 2 stycznia 2026 roku w sprawie sytuacji w ochronie zdrowia
- Stanowisko Zarządu Związku Powiatów Polskich z 21 stycznia 2026 roku w sprawie konieczności podjęcia przez rząd natychmiastowych działań naprawczych w systemie ochrony zdrowia

Organizacja wyraża nadzieję, że zarówno kwestie systemowe, jak i bieżące działania naprawcze będą mogły stać się przedmiotem pogłębionej dyskusji prowadzącej do realnych decyzji organizacyjnych i legislacyjnych.